

A műszaki lelemény csarnoka

The Hall of Technical Ingenuity

MOBILIS INTERAKTÍV KIÁLLÍTÁSI KÖZPONT, GYŐR
MOBILIS INTERACTIVE EXHIBITION CENTRE, GYŐR

Építészek / architects: GÖRBICZ MÁTÉ, KUND IVÁN PATRIK, NAGY IVÁN, SZABÓ DÁVID
Szöveg / text: BÁN ANDRÁS Fotók / photos: BUJNOVSZKY TAMÁS

A magyar egyetemi életben egyre markánsabb szerepet játszó északnyugati országrészben, azon belül is a győri Széchenyi István Egyetem területén 2012 tavaszán kezdte el működését a Mobilis. Győr városa az Agóra-Pólus pályázaton elnyert közel 1,7 milliárd forintot fordította a beruházásra és az interaktív kiállítás létrehozására.

A pályázatban autó-jármű-közlekedés témájú tudományos játszóházat vázoltak fel, amely egyaránt vonzó az oktatás illetve a turizmus számára. Az egyetem által rendelkezésre bocsátott helyszín a campushoz kapcsolja a kiállítócsarnokot, de a városlakók által közkedvelt Dunaág felől is megközelítési lehetőséget biztosít. A háromszintes épület 1200 négyzetméteres kiállítási teret foglal magába, s további 1500 négyzetméter a kiszolgálótér.

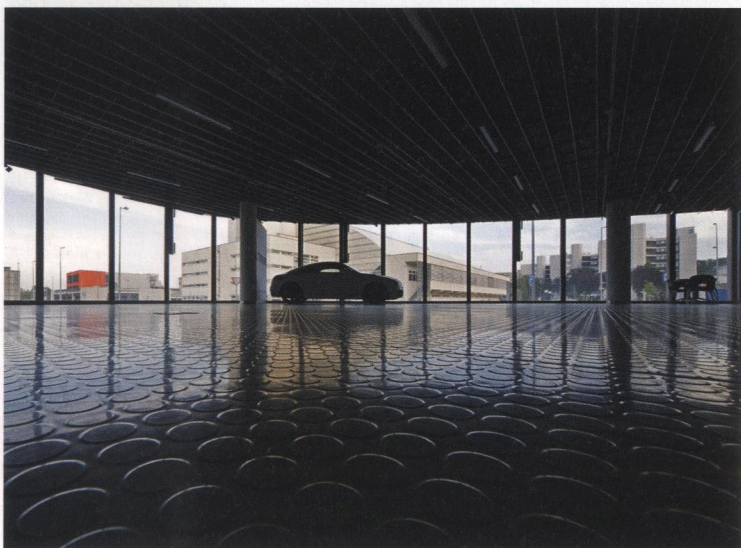
Az épületet négy építész jegyzi, a Mesteriskola XX. ciklusának három – azóta végzett – hallgatója, Görbicz Máté, Kund Iván Patrik és Szabó Dávid, valamint mesterük, Nagy Iván. A tervezés és kivitelezés feszes határideivel sikeresen megbirkózott a csapat: 2010 január elején kezdődött az érdemi munka, s a műszaki átadásra 2011 novemberében került sor. Ez az egyetemen Agóra-Pólus pályázati projekt, amely a vállalt határidőre elkészült.

A tervezők elképzelése szerint a kiállítórész íves formái a városi helyszínre, a folyók találkozására, a kiszolgálórész kubusa pedig a műszaki irányultságú egyetemre utal. A műszaki érdeklődésű használókat a háromszögből lekerekített alaprajzról egy izgalmas, bár elterjedté nem vált autópárizi újításra, Felix Wankel hajtóművének bolygódogattyújára emlékeztetheti (amely a fura kis NSU Prinz-ekben pörgött még az ötvenes években). Némi rávezetéssel az épület látogatói nyilván mindkét formai

utalást elfogadják, de az Interaktív Kiállítási Központ megközelítése, feljárulása markánsan más képzeteket mozgósít.

Az egyetem felől közelítve a Mobilis egy gödörben ül, illetve afölött lebeg, hisz alsó szintjének tömör magján a kiállítószint pillérekre állítottan messze túlnyúlik. Az ablaksávval áttört második szintre még egy harmadik, zárt beton emelet is következik. A könnyedtől a súlyosig emelkedő épület így eleve paradox formálású, érzékeltetve egyfelől a természeti tapasztalatokat legyőző műszaki leleményt, másfelől pedig épp a műszaki épületikonográfia helyett a klasszikus modernista hagyomány, elsősorban Le Corbusier előtt tisztelegve. Amúgy magának az autózásnak az ikonográfiája – a vonatközlekedéshez vagy a repüléshez hasonlítva például – meglehetősen szegényes: történetének száz éve alatt az autógyár, a szalon, a garázs, a szervíz, a benzinkút egyike sem alakított ki építészeti izgalmas, érvényes formát, így ezen kontextusban nemigen volt mire utalniuk az építészeknek. Más aspektusból: a műszaki múzeumok között találunk néhány eredeti megoldást, de nagy hagyomány híján inkább csak praktikus megfontolásokból kellett – vagy kellett volna – minél többet átvenniük a programalkotóknak és a tervezőknek.

Az épület feladata aktív formában bemutatni a jelen automobiljának tervezési, gyártási, működési alapjait, használati módjait. Tehát sem au-

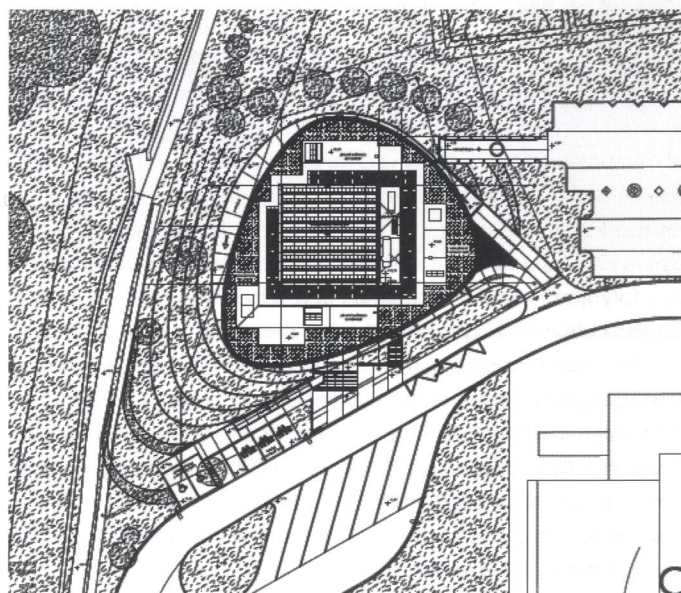
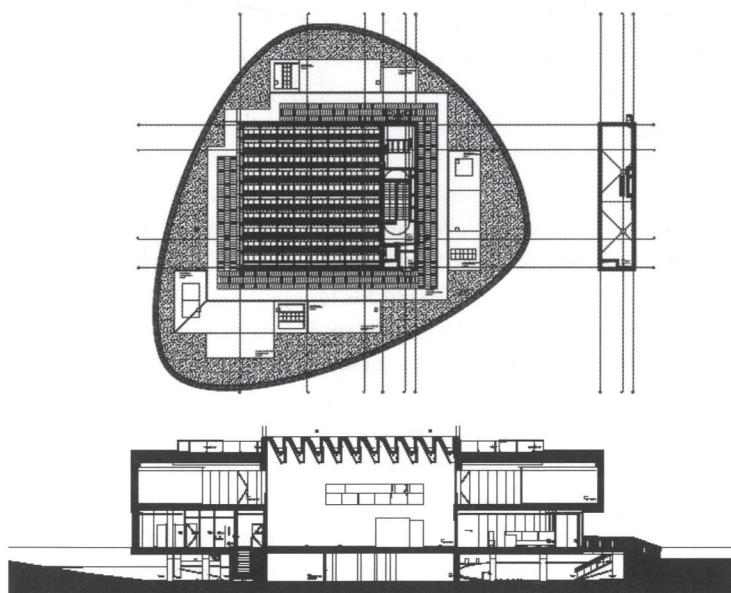
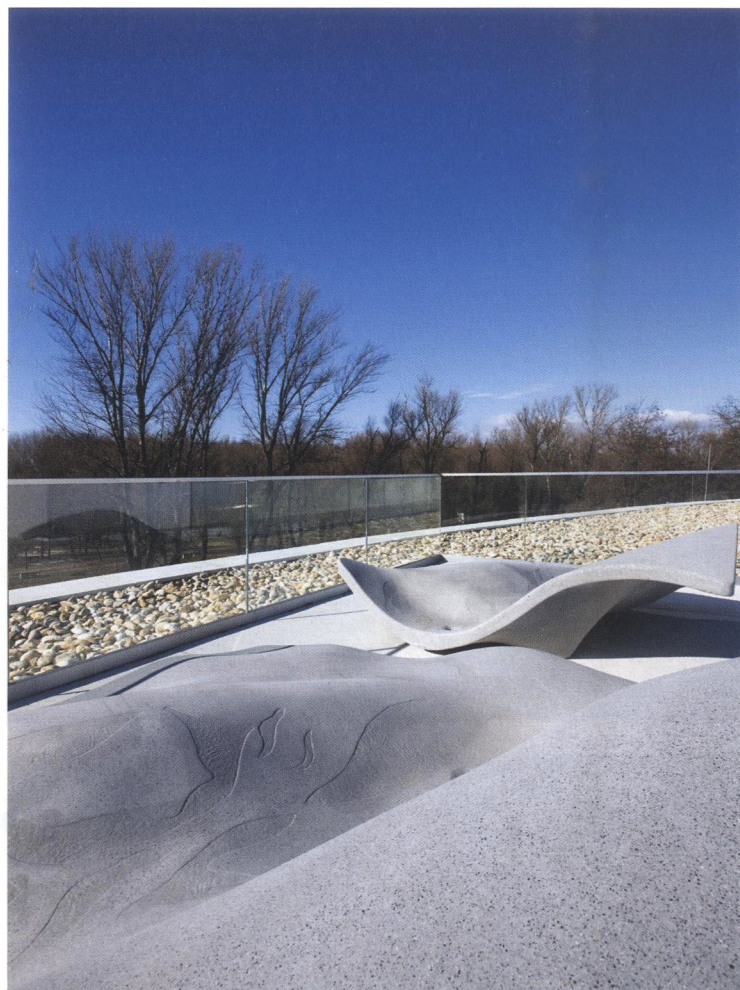

tómuzeum nem kívánt lenni, sem a jövővel foglalkozó futurista vízió. Az építészek ezen elképzelést követve a tömegformálásban, de méginkább az enteriőr kialakításában visszafogott megoldásokat választottak. A külső leghangsúlyosabb eleme ez az íves palást, az azt osztó fűrészfogas ablaksáv, s a kiállítási szinteken alul-felül túlnyúló hasáb, mely a tört fehér felületekhez képest az egyetlen színes elemet hordozza: a kiállítócsarnok négy színből formált logóját.

A belső élénkebb: az ablakfüggöny mögötti fogadótérben is gyermek-szemnek jóleső színek tagolják az enteriőrt, míg a kiállítás tartalmának nagyobb részét bemutató felső szint installációs elemei is bátran színezték. A formálás a belső térben szintúgy visszafogott, a padlózát és a mennyezet kialakítása, anyaghasználata bőségesen él műszaki utalásokkal. A kiállítócsarnok átláthatóságra, a tér egybenlátására törekszik, szerencsésen rejtve a kiszolgáló elemeket, például a lifteket, ám kicsit háttérbe szorítva a gyerekfoglalkoztatás és a tudományos demonstrálás tereit. A Mobilis mai és majdani látogatóinak nagyobb része gyerek: a belső tér miattuk talán lehetett volna játékosabb, mozgalmasabb, az épületegész nagyvonalúsága mellett a részletekben sokkal inkább érdemes lett volna odafigyelni az ő igényeikre. Csak egy példa: a természettudományos kísérletek tere, a „látványlabor” a megbízónak és a kiállítás tervezőjének kérése alapján a szokásostól eltérő formájú és bútorozású tanteremként

került kialakításra. Úgy gondolom, a síkpadlójú „látványlabor” számára szerencsésebb, funkcionálisabb lett volna egy kisebb theatron kialakítása. De egy ilyen nagylátogatottságú intézményben a kritikus megjegyzéseinek erősebbek a használok tapasztalatai, amelyekről egy-két év múltával lenne érdemes értekezni.

Mobilis launched its activities on the campus of the Győr-based István Széchenyi University in the spring of 2012. The city of Győr spent 1,7 billions received from the Agóra-Pólus tendering on the investment and the construction of the interactive exhibition. The designs included a scientific playhouse with the topic of car-vehicle-transport which is as attractive for education as for tourism. The three-storey building includes an exhibition space of 1,200 square metres and an extra 1,500 square metres for services. Approached from the direction of the university the Mobilis floats above a pit as the exhibition floor on pillars reaches far beyond the solid core of its lower level. The structure is a paradoxical design with forms ranging from light to weighty ones, able to give an idea of the technical ingenuity to overcome the natural experiences as well as paying tribute to the classical Modernist tradition, primarily Le Corbusier, instead of the technical building-iconography.

Építész tervezők / architects: Görbicz Máté, Kund Iván Patrik, Nagy Iván, Szabó Dávid - Mesteriskola XX. ciklus
 Generáltervező / general design: Építész Stúdió Kft.
 Épületszerkezetek / structures: Becker Gábor, Kuntner Ferenc – Adeco Kft.
 Tartószerkezetek / framework: Nagy András, Marót Balázs – BEND-STAT Kft.
 Épületgépészet / technical installations: Mangel Zoárd, Kerék Attila – Mangel
 Épületgépész Iroda

Épület villamosság / electrical engineering: Ivanics Zoltán, Nyári Ottó – Provill Kft.
 Forgalmotechnika, külső közmű / traffic, outdoor public utilities: ifj. Kovács Tamás, Tóth Gyula – Viadukt Kft.
 Környezetrendezés / environment: Torma Sarolta – LAND-A Kft.
 Rehabilitációs környezettervező / environment rehabilitation: Kormányos Anna
 Generálkivitelező / main contractor: WHB Kft.